

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

15 februari 2024

ADVIES 2024-16

Met betrekking tot de weigering om toegang tot communicatie tussen de FOD Justitie, het kabinet en de hoven van Beroep

(CTB/2024/14)

Sleutelwoorden : Minister van Justitie – informatie in het bezit van het kabinet – hoedanigheid van de minister als hoofd van de FOD

1. Een overzicht van de feiten

1.1. Per e-mail van 30 november 2023 verzoekt de raadsman van X aan “Team Justitie” (i.e. de benaming waaronder de beleidscel van de Minister van Justitie gekend is, hierna “het Kabinet van de Minister van Justitie”) om het volgende:

*“Geachte heer,
Geachte Mevrouw,*

In het kader van de openbaarheid van bestuur verzoeken wij u beleeft om ons een digitaal afschrift te bezorgen van alle communicatie die in 2018 is gevoerd tussen enerzijds de hoven van beroep van België en anderzijds de FOD Justitie en het kabinet van de minister van Justitie met betrekking tot het personeelstekort of andere tekorten bij de hoven van beroep.”

1.2. Met uitzondering van een automatisch antwoordbericht, laat het Kabinet van de Minister na om te antwoorden.

1.3. Per e-mail en aangetekend schrijven van 26 januari 2024 richt de aanvrager een verzoek tot heroverweging aan het Kabinet van de Minister van Justitie (wederom via Teams Justitie).

1.4. Per e-mail en aangetekend schrijven van diezelfde datum richt de aanvrager ook een verzoek om advies aan de Commissie voor de Toegang tot en het Hergebruik van Bestuursdocumenten (hierna: “de Commissie”).

2. Betreffende de ontvankelijkheid van de vraag om advies

De aanvrager heeft voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 door gelijktijdig een verzoek tot heroverweging bij de betrokken instantie en een verzoek tot advies bij de Commissie in te dienen.

3. Betreffende de grond van de zaak

3.1. Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten waarover een administratieve overheid beschikt. De toegang tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer één of meer uitzonderingsgronden in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 ingeroepen kunnen of moeten worden, en wanneer die uitzonderingsgronden bovendien op afdoende wijze gemotiveerd worden. Bovendien moeten de wettelijke uitzonderingsgronden beperkend geïnterpreteerd worden (zie o.a. Grondwettelijk Hof, arrest nr. 167/2018 van 29 november 2018).

3.2. De Commissie gaat eerst na of het verzoek van de aanvrager gericht is aan en slaat op bestuursdocumenten in het bezit van een administratieve overheid.

Gelet op de opsomming van de bijlagen in haar verzoek om advies aan de Commissie (*“oorspronkelijke openbaarheidsvraag aan FOD Justitie (minister van justitie)”*); *“verzoek tot heroverweging aan de FOD Justitie (minister van justitie)”*, lijkt de aanvrager er van uit te gaan dat het oorspronkelijke verzoek aan de FOD Justitie gericht is.

De Commissie stelt evenwel vast dat het verzoek om inzage en heroverweging niet rechtstreeks aan de Minister van Justitie (als minister bevoegd voor de FOD Justitie) geadresseerd is, maar veeleer aan het kabinet van de Minister van Justitie (via Team Justitie, en dit zonder de Minister als bestemming aan te duiden).

Niettemin wordt in de aanvraag zowel inzage gevraagd in communicatie tussen de Hoven van Beroep en het kabinet van de Minister van Justitie, als in communicatie tussen de Hoven van Beroep en de FOD Justitie.

Er kan redelijkerwijze aangenomen worden dat een verzoek om inzage dat gericht is aan het algemene e-mail adres van het kabinet van een Minister en dat slaat op mogelijke informatie met betrekking tot de FOD waarvoor die Minister bevoegd is, ook tot doel heeft de Minister te bereiken, in zijn hoedanigheid van hoofd van de betrokken FOD.

De Commissie gaat er dan ook van uit dat onderhavige vraag om inzage zowel informatie betreft die mogelijk in het bezit is van het kabinet, als

informatie die mogelijk in het bezit is van de Minister van Justitie als hoofd van de FOD Justitie.

3.3. Voor wat betreft de informatie in het bezit van het kabinet (met name de communicaties met het kabinet) wijst de Commissie er op dat kabinetten/beleidscellen niet onder het toepassingsgebied van de wet van 11 april 1994 vallen. Een kabinet van een minister kan volgens vaste rechtspraak van de Raad van State immers niet als een administratieve overheid beschouwd worden (zie in diezelfde zin Advies van 15 februari 2021, nr. 2021-24).

Voor zover de aanvraag dan ook betrekking heeft op kabinetsdocumenten in het bezit van het kabinet, is de adviesaanvraag ongegrond.

3.4. Voor wat betreft de informatie waarover de Minister van Justitie beschikt als hoofd van de FOD Justitie, moet deze als “bestuursdocumenten” gekwalificeerd worden.

De Minister van Justitie dient de gevraagde documenten openbaar te maken voor zover hij geen uitzonderingsgronden inroept en deze afdoende *in concreto* motiveert.

3.5. De Commissie wenst tot slot nog te wijzen op het principe van de gedeeltelijke openbaarheid. Dit houdt in dat enkel informatie in een bestuursdocument die onder een uitzonderingsgrond valt, aan de openbaarheid kan worden onttrokken. De andere informatie in het bestuursdocument moet evenwel openbaar worden gemaakt.

Brussel, 15 februari 2024

S. JOCHEMS
Secretaris

L. DONNAY
Voorzitter